

УДК 664:504.06**Наталя Зварич**

Тернопільський національний технічний університет імені І. Пулюя, Україна

**ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ
ЗМІНИ КЛІМАТУ****Natalia Zvarych****ADAPTATION PROBLEMS OF FOOD PRODUCTION TO GLOBAL CLIMATE
CHANGE**

Четверта доповідь Міжурядової групи експертів (2007 р.) підтверджує, що відбувається зміна клімату, а її наслідки мають переважно негативний характер і будуть посилюватись у майбутньому. У зв'язку з цим виник цілий ряд проблем, пов'язаних із зміною клімату, які донедавна вважалися суто екологічними, і які сьогодні мають соціально-економічний характер та створюють певні загрози національній безпеці України в економічній, соціальній та екологічній сферах. В Україні сфера охорони здоров'я населення, галузі економіки, пов'язані із сільським, лісовим господарством, водними ресурсами, енергетикою, прибережна зона Чорного і Азовського морів, екосистеми вже відчувають наслідки зміни клімату. Економіка України вже потерпає від дефіциту адаптації до глобальної зміни клімату і потребує підвищення здатності адаптуватися до майбутніх кліматичних умов.

У 2009 році під егідою ООН було підготовлено «Огляд про сприйняття змін клімату в Україні (2009)». Більшість експертів пов'язують глобальну зміну клімату із серйозними природними, економічними та соціально-політичними ризиками як для людства в цілому, так і для України зокрема. До природних ризиків, вказаних експертами в цьому Огляді, належать: переміщення кліматичних зон, нестабільність погоди (велика амплітуда коливань температур протягом коротких періодів часу) і загальна зміна середовища життя живих організмів; зменшення біорозмаїття; погіршення здоров'я живих організмів, у тому числі, людини (зокрема, збільшення кількості онкологічних захворювань); підвищення процесів мутагенезу у всіх істот; затоплення великих ділянок суходолу; опустелювання; нестача питної води на певних територіях (в Україні це може торкнутися східних і південних регіонів); збільшення кількості стихійних лих (у т.ч. лісних пожеж, повеней, зсувів), негативних погодних явищ (урагани, засухи, тривалі зливи тощо).

Заходи, що розробляються в Україні з адаптації до зміни клімату в різних галузях, зокрема в галузі сільського господарства та виробництва харчових продуктів, стосуються в основному отримання харчової продукції та сировини сільськогосподарськими підприємствами, а переробних та харчових виробництв торкаються мало.

Але ж якщо зміняться умови отримання харчової сировини, а саме її якість, кількість, сезонність надходження, зони вирощування тощо, це неодмінно відіб'ється на технологічних процесах її переробки, роботі технологічного обладнання та роботі харчових підприємств в цілому. Не на останнє місце виходять також проблеми забезпечення харчових підприємств питною водою, яка входить до складу харчових продуктів, та стабільності енергопостачання харчових підприємств. Шляхами зменшення є удосконалення контролю якості води, методів та обладнання для її підготовки, модернізація технологічного обладнання харчових виробництв з метою зменшення його енергоспоживання.